

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРИДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

СВЕТИ ЈОВАН ШАНГАЈСКИ И САНФРАНЦИСКАНСКИ

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ ЈОВАНА ШАНГАЈСКОГ

Лепота Светих је у Богу. Када се поклањамо њиховим моштима и целивамо их, на нас делује сила Светог Духа, која има моћ да исцељује, преображава и оживотворава (речи мошти и моћ имају заједнички корен). Од Св. Нектарија Егинског остале су нам речи: "Присутан сам у свету својим моштима... Моје мошти су мој епитрахиль". И Св. Серафим Саровски храбрио је своја духовна чеда да, по његовом упокојењу, долазе његовим моштима и повере му све што их мучи, а он ће се помолити за њих и њихове ближње. У београдској Саборној цркви чувају се мошти Св. Стефана Штиљановића, Св. кнеза Лазара, Св. цара Уроша и Св. Јована Шангајског. Присуство моштију у храму је истински благослов за верни народ, даје велику молитвену снагу, освећење и благодат.

За Св. Јована Шангајског је Св. владика Николај говорио да је анђео Божији у људском обличју. Рођен је 1896. године у Русији као Михаило Максимовић, назван по Светом Арханђелу, кога је његова породица славила као свог заштитника. Наиме, по оцу је био српског племићког порекла. Као царски официр, рањен је у борби у ногу, због чега је доживотно храмао. Након завршеног Правног факултета, због грађанске рата у Русији долази у Србију, где завршава Теолошки факултет. Зарађује за живот продајући новине испред Саборне цркве у Београду, где касније и служи. У Милјковом манастиру прима монашки постриг, добивши име Јован по свом претку, Св. Јовану Тоболском. По одлуци Св. Арх. Синода СПЦ, постаје професор на Битољској богословији, где остварује трајно пријатељство са владиком Николајем и аввом Јустином. Ноћу је бринуо о деци, обилазећи их док спавају, благосиљајући их и молећи се над њима. Његове тајне ноћне посете деци, болеснима и онима у невољи настављене су и када је прослављен међу светима. Од дана монашења до краја живота, никада више није спавао у кревету; на коленима би узносио молитве Господу и Богомајци током свеноћних бдења, а заспао би на кратко, пред зору, на коленима. Јео је само једном дневно, у поноћ. Тако је узео на себе један од најтежих подвига побеђивања своје природе. Упознавши молитвено заступништво Св. Наума Охридског, коме се узносе молитве за

душевне болеснике и болесне уопште, увек је са собом носио његову икону и њоме исцељивао, у свим крајевима васељене. На Западу је обиласио душевне болнице и ноћу тајно исцељивао болеснике крај ове иконе. Архиве шангајских болница бележе бројне примере чудесних исцељења његовим молитвама.

Када је хиротонисан за епископа, одлази у Шангај, где утемељује Кинеску православну цркву. Оснива сиротиште Св. Тихона Задонског и удомљује око 4000 деце, преводећи стотине хиљада Кинеза у Православље. Када је добио премештај за Сан Франциско, сви штићеници овог дома пошли су за њим. Руководећи духовно Западноевропском епархијом, обилази бројне западноевропске градове, оживљава спомен

на западне светитеље, утврђује Холандску и Француску православну цркву. Речено је да не постоји нико ко је толико добро познавао - именом и житијем - све западне светитеље, нарочито помесне, чије би име било предато забораву да није било њега. Учио је да свака земља мора поштовати своје помесне светитеље, колико и остale велике православне светитеље. Имао је дар натприродног памћења. Напамет је знао неколико стотина молитава. Литургију је служио на руском, српском, грчком, холандском, француском и кинеском, стојећи бос у олтару, сматрајући се недостојним да гази обувен тло пред Часним Престолом, па је у Француској назван и Св. Јован Боси. Никада није пропуштао ни један дан а да не служи Литургију.

Као епископ Сан Франциска, подиже у овом граду цркве, сиротишта, болнице, старачке домове, школе, мензе, спасава ноћу децу са улица, обилази болесне, људе у невољи и на самрти, причешћује, умирује и чудесно исцељује. Појављује се често и непозван, прозирајући својим духовним видом коме је потребна помоћ. Када би обиласио затворе, у најокорелијим злочинцима је изазивао провалу покајног плача и потпуни преобрајај душе. Код оних који би га у молитви призвали, појављивао се необјашњиво брзо, па и тамо где су све капије биле закључане и под строгим надзором. Док је боравио четири године на Филиピンима, молитвом је заустављао чак и урагане, а они би изненада заobilazili ostrvo. Ударали су поново када би острво напустио. О њему се никада није могло говорити са становишта обичних, људских мерила...

По његовом благослову, о. Серафим Роуз и о. Гљеб Подмошенски у Платини (Калифорнија) оснивају манастир Св. Германа Аљаског, који постаје расадник Православља у Америци. Као члановима Руске Заграничне Цркве, СПЦ им пружа свесрдну помоћ и прима их у своје окриље, као свој интегрални део. Заједно са Св. владиком Николајем, Св. Јован Шангајски је заслужан за канонизацију Св. Јована Кронштатског. Оставио нам је драгоцене беседе, теолошка разматрања и духовне поуке, настале на основу његовог изузетног познавања Св. Писма и православног предања уопште.

Овај чудесни, прозорљиви Старац, савремени Христов апостол и мисионар, јуродивог изгледа, а генијалног ума, био је строг у поштовању Цркве,

али преиспуњен небеском љубављу и самилошћу, због чега је био снажно вољен од хиљада и хиљада своје духовне деце. Његово биће надилазило је законе природе, силом молитве, подвига и љубави. Ипак, светост његове душе изазвала је гнев непомјаника, па је владика Јован био изложен и великим прогонима, клеветама, понижењима и неправедном суђењу, које је поднео са смирењем, бранећи се ћутањем, као и Господ, али га је тај мучни процес одвео у прерану смрт. Предао је своју ангелску душу Господу 2. јула 1966. године, током молитве пред иконом Богородице Курско-Коренске, од које се никада није одвајао, а у постельју је положен први пут након 40 година. Његова сахрана, којој је присуствовало на хиљаде његових поклонника, од туге је преобраћена у радосно прослављење победе живота над смрћу, победе сile Христовог Вајскрења. Његова келија претворена је у капелицу, у којој се од тада врше богослужења.

Мошти су му 1993. године обретене нетрлежне, а почивају у храму посвећеном икони Богородице Свих жалосних Радост у Сан Франциску, који је он подигао. Многа чуда која су се пројавила крај његових моштију записао је и објавио о. Серафим Роуз, као и српски епископ у Америци, Сава Сарачевић, велики пријатељ Светитеља, који је остао уз њега током највећих његових страдања. Гроб Св. Јована Шангајског постао је стециште поклонника из читавог света. Патријарх српски Павле поклонио се његовим моштима 1992. године, током своје историјске посете Америци. Архиепископ Јован тада још није био канонизован, али се Патријарх Павле поклонио његовим моштима као Светоме и отпевао му тропар. Овакво поклоњење једног православног Патријарха пресудно је утицало на коначну одлуку Руске Загранице Цркве о његовој канонизацији. Канонизован је у Сан Франциску 1994. године; био је то један од највеличанственијих догађаја на тим просторима.

АКАТИСТ И МОЛИТВЕ СВ. ЈОВАНУ ШАНГАЈСКОМ

Познат за живота по неизмерној очинској љубави према деци, Јован Шангајски је и као Светитељ остао један од њихових највећих заштитника. Својим молитвама помаже супружницима који желе децу, спречава злодела чедоморства, штити децу, нарочито сирочад, усмерава их на прави пут и пружа велику помоћ родитељима. Они који му се моле, снажно осећају његову очинску бригу и заштиту. Моле му се болесни, унесрећени, зависници од алкохола и дроге, душевни болесници, затвореници, пострадали, путници, удовице, сиромашни, неправедно оптужени, они који се баве мисионарским радом... Брзи је помоћник током великих временских непогода и опасности. Редовним читањем акатиста који му је посвећен, утврђујемо се у вери и духовној вези са овим чудесним Светитељем, једним од најдивнијих Божијих чуда које је ходило овим светом.

ИЗ УСПОМЕНА НА ВЛАДИКУ ЈОВАНА

Св. Јован Шангајски никада није разговарао током Литургије, а његов поглед био је усмерен само ка Христу. Дешавало се једино да изађе из олтара како би помиловао и благословио децу, коју је волео изнад свега. Једном је у његово сиротиште Св. Тихона Задонског доведен дечачић Павле, који је, у најранијем добу, својим очима гледао како му комунисти убијају родитеље и секу их на комаде. Од тога је дете доживело стравичан шок и изгубило је моћ говора. Плашио се свега и свакога, изгледао је као гоњена зверчица, а својим изгледом је застрашиваша осталу децу. Због тога су жене које су помагале сиротишту решиле да га не приме. Св. Јован Шангајски се одлучно усрптивио и захтевао да га одведу малом Павлу. Када је дошао, сео је поред детета које је дрхтало и рекао му: "Знам да си изгубио тату, али сад си нашао другог тату - мене..." Снажно је загрлио овог малог страдалника, на шта је из Павла провалио болан плач. Након тога, говор му се повратио...

Поводећи се за Американцима, група Руса у Сан Франциску је организовала бал, ноћ уочи великог црквеног празника, тако да је на свеноћно бденије, које је служено новојаљеном светитељу, дошао мали број људи. Након службе, владика Јован је затражио од свог прислужитеља да га одвезе на бал. Ушао је у салу, на опште запрепашћење свих. Музика је утихнула. Владика Јован је строго посматрао окупљене и спорим кораком, са палицом у руци, пролазио кроз салу. Није проговорио ни реч, његова појава је билаовољно речита и опомињућа, што се видело по стиду и сметености људи. Он је ћутке изашао, а већ наредног дана, на празник, загрмела је његова реч у цркви, са амвона...

Св. Јован Шангајски је своје ученике, духовну децу и верни народ уводио у стварност Божијег присуства, преносио живо Јеванђеље и истински доживљај суштине празника, тако да су могли свим срцем осетити да су се нашли у самом срцу јеванђељских догађаја и прослављења Светих. На Вајскрењем јутрењу је тако радосно клисао: *Христос воскресе!* - да је сав народ осећао као да је Христос управо те ноћи вакресао. Владики је лице блистало, а радост и топлина ширили су се од њега на све верујуће у храму.

ОДБАЦИМО ОД СЕБЕ СВЕ ШТО НАС ОДВАЈА ОД ХРИСТА!

Св. Јован Шангајски

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Л.Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Уређивачки савет: братство Саборне цркве.

Тел.храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566. www.saborna-crkva.com. Публикује се у 1000 примерака.
sabornik@saborna-crkva.com.

